

Những bài văn mẫu phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà Ngữ Văn 10 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Dàn ý phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà Văn 10 chi tiết nhất

Mở bài

- Giới thiệu khái quát về thể loại truyện cười: Là sản phẩm của khối óc hài hước và là vũ khí đấu tranh hữu dụng của nhân dân ta.

- Giới thiệu về truyện Tam đại con gà: Là truyện cười trào phúng, dùng tiếng cười để phê phán bản chất dốt nát nhưng lại thích khoe chữ của thầy đồ.

Thân bài

a. Cách giới thiệu nhân vật

- Một anh chàng dốt nát nhưng đi đâu cũng lên mặt văn hay chữ tốt

- Có người tưởng anh ta hay chữ mời về làm thầy.

→ Mâu thuẫn trái tự nhiên, dốt nát, khoe khoang nhưng được làm thầy. Tiếng cười bật ra.

b. Hành động gây cười.

- Đi dạy học, thấy mặt chữ nhiều nét, không biết chữ gì, lại bị học trò hỏi gấp, thầy cuống nói liều.

- Bảo học trò đọc khẽ vì sợ sai, thận trọng để giấu dốt

- Khẩn đài âm dương để thổ công giúp đỡ.

- Nhận được cả ba đài của thổ công, thầy đắc chí bệ vệ ngồi trên giường bảo học trò gập cổ đọc to

→ Tiếng cười bật ra từ sự ngu dốt lại mê tín của thầy. Thầy coi chuyện dạy học như một cuộc đánh bạc cầu may. Thầy còn tự đắc chí, khoe khoang về những hành động ngớ ngẩn của mình.

→ Phê phán sự ngu dốt nhưng lại giấu dốt của thầy đồ.

c. Lời nói gây cười.

- Thầy giảng về chữ “kê” – đây là kiến thức rất cơ bản của người học chữ Nho. Nhưng thầy đồ lại giảng chữ “kê” nghĩa là “dù đi là con dù đi”: tối nghĩa, vô nghĩa.

→ Lời giải thích của thầy đem lại tiếng cười cho người đọc. Thầy là một kẻ dốt nát nhưng lại biết che đậy cái dốt ấy.

- Khi bị người nhà học trò phát hiện lại thảm nghĩ “mình đã dốt, thổ công nhà nó còn dốt hơn mình”

→ Lời tự nhủ vô cùng hài hước, biết mình sai, ngu dốt nhưng không chịu thừa nhận.

- Lời ngụy biện của thầy: Dạy cho cháu biết đến tận tam đại con gà, “Dù đi là chỉ con công, con công là ông con gà”. Lấy ý từ bài đồng dao “lúa ngô là cô đậu nành, đậu nành là anh dưa chuột, dưa chuột là ruột dưa gang, dưa gang là nàng dưa hấu” để gỡ bí, lí sự cùn.

→ Tiếng cười cất lên từ lời giải thích vô căn cứ, lấu cá của thầy

→ Qua đó cho thấy sự sảo biện, ma lanh ngoan cố, lấu của ông thầy đồ.

⇒ Tiếng cười cất lên từ hành động và lời nói của thầy đồ có sự tăng tiến bởi mức độ phi lí của lời nói và hành động của nhân vật ngày càng cao.

⇒ Thầy đồ bộc lộ bản chất của một kẻ ngu dốt, sĩ diện, huênh hoang, lấu cá.

d. Ý nghĩa của tiếng cười.

- Phê phán những kẻ ngu dốt nhưng lại thích khoe khoang.

- Phê phán hiện thực xã hội: Kẻ dốt làm thầy

- Khuyên mọi người không nên giấu dốt mà hãy mạnh dạn học hỏi

e. Nghệ thuật

- Dùng ngôn ngữ và hành động của nhân vật để tạo tiếng cười

- Xây dựng các mâu thuẫn trong những tình huống truyện

- Cách kể chuyện tự nhiên, vào bài và kết thúc đều tạo ấn tượng bất ngờ

- Ngôn ngữ giản dị, có cả vần nhịp trong lời nói của nhân vật

Kết bài

- Khái quát lại nội dung và nghệ thuật xây dựng những tiếng cười trong câu chuyện tam đại con gà.

- Thể hiện suy nghĩ của bản thân về những tiếng cười ấy: Tiếng cười trong truyện vừa đem lại những cảm giác sáng khoái, vừa là những bài học để mỗi người phải tự ngẫm lại, tự suy nghĩ.

Các bài văn mẫu 10 phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà hay nhất

Top 2 bài làm văn mẫu phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà ý nghĩa, sâu sắc nhất làm tài liệu tham khảo cho các em học sinh chuẩn bị tốt cho bài kiểm tra sắp tới tại đây:

Phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà Văn 10 mẫu 1

Truyện cười là một trong những thể loại dân gian đặc sắc thường kể về những việc xấu, trái với tự nhiên trong cuộc sống, có tác dụng gây cười hoặc phê phán một cách nhẹ nhàng. Truyện cười Tam đại con gà là một câu chuyện như vậy, truyện đem đến tiếng cười hài hước, dí dỏm, phê phán những thầy đồ đã dốt còn hay giấu dốt.

Trong một câu chuyện cười, tiếng cười chỉ bật lên khi có hai điều kiện, trước hết đó phải là hiện tượng đáng cười, cái đáng cười phải chứa đựng trong nó những mâu thuẫn trái tự nhiên, nó thường đối lập với những thứ tốt đẹp. Thứ hai, người nghe phải phát hiện ra cái vô lí, cái đáng cười, chỉ khi đó câu chuyện mới có ý nghĩa.

Truyện tam đại con gà đã tạo nên tiếng cười bằng nghệ thuật gây cười đặc sắc. Trước hết tiếng cười được tạo nên mâu thuẫn tiềm tàng: anh thầy đồ đã dốt nhưng huênh hoang, hay khoe mẽ, đi đâu cũng cho rằng mình văn hay chữ tốt. Một người người tưởng anh ta tài giỏi thật, nên đã mời anh ta về nhà dạy con. Mâu thuẫn này chính là điều kiện, cơ sở để bật ra tiếng cười ở phần tiếp theo.

Vì dốt nên khi đi dạy, tất anh ta sẽ gặp nhiều tình huống phải xử lí. Tình huống đầu tiên chính là gặp chữ “kê” trong “Tam thiên tự”. Bởi dốt nát nên anh ta không biết đọc chữ ấy thế nào. Anh ta là kẻ dốt nát về kiến thức sách vở, nhưng lại vô cùng liêu lĩnh đáp: “Dù đi là con dù đi”, sự dốt nát đã được bộc lộ. Anh ta không chỉ dốt về kiến thức sách vở mà còn dốt về kiến thức đời sống, vì trên đời này làm gì có

cón dù đi, dù đi. Nhưng anh ta cũng tỏ ra vô cùng thận trọng, bảo học sinh học nhỏ, trong lòng thấp thỏm, bất an vì sợ mọi người sẽ phát hiện ra sự dốt nát của mình. Đỉnh điểm của sự dốt nát chính là hành động cúng thổ địa, xin đài âm dương ba lần, cả ba lần đều nhận được một đồng xấp và một đồng ngửa, tức là nhận được sự đồng tình của thổ địa. Có chỗ dựa về mặt tâm linh anh ta tỏ ra tự tin hơn, yêu cầu học trò đọc to, huênh hoang rằng mình tài giỏi.

Nhưng chính lúc anh ta đang ung dung, huênh hoang nhất lại bị bỏ của đũa trẻ, người nông dân vạch trần sự dốt nát. Sự hài hước được tăng cường hơn trong ý nghĩa: “Minh đã dốt, thổ công nhà nó cũng dốt nữa”. Đây là chi tiết quan trọng làm cho tiếng cười thêm phần thú vị, sáng khoái. Câu nói này cho chúng ta thấy, bản thân anh thầy đồ cũng biết mình dốt nhưng cố tìm cách chống chế nên tiếng cười vì thế mà bật lên giòn giã hơn. Dù bị vạch trần nhưng anh ta vẫn chống đối lại một cách yếu ớt: “Tôi vẫn biết chữ ấy là chữ kê, mà kê nghĩa là gà. Tôi muốn dạy cho cháu đến tam đại con gà: Dù đi là con dù đi/ Dù đi là chị con công/ Con công là ông con gà”. Câu nói của anh ta đã cho thấy bản chất đã dốt nhưng lại hay khoe mẽ, sĩ diện.

Với kết cấu ngắn gọn, chặt chẽ, ngay từ đầu mâu thuẫn gây cười đã được bộc lộ. Nhưng các tác giả dân gian đã khéo léo tăng kịch tính cho tình huống đó bằng cách dẫn dắt câu chuyện tự nhiên, hợp lí. Kết hợp ngôn ngữ kể chuyện tài tình, ngôn ngữ nhân vật đặc sắc. Nghệ thuật phóng đại, cường điệu cho thấy rõ hơn cái dốt, và thói sĩ diện hão của ông thầy đồ.

Tác phẩm lên tiếng phê phán thói giầu dốt và sĩ diện hão. Thực ra bản thân cái dốt không đáng cười mà đáng cười sự che giấu cái dốt, khoe mẽ, sĩ diện. Qua tác phẩm các tác giả dân gian cũng ngầm gửi gắm, khuyên răn mỗi chúng ta hãy mạnh dạn học hỏi để tiến bộ hơn nữa, tránh thói giầu dốt, sĩ diện hão.

Văn mẫu lớp 10 phân tích tiếng cười trong truyện Tam đại con gà mẫu 2

"Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ", trong suốt chiều dài lịch sử văn học dân gian, nhân dân ta đã sáng tạo và truyền miệng rất nhiều những câu chuyện, bài hát mang tính giải trí nhằm đem lại những "thang thuốc bổ" sáng khoái, vui vẻ. Những tình huống, hành động trái với tự nhiên được cải biên thành những mẩu truyện hài hước mang tinh thần châm biếm, phê phán thói hư tật xấu trong xã hội. Truyện cười "Tam đại con gà" là một trong số vô vàn những tác phẩm dân gian chứa đựng ý nghĩa sâu sắc, trong tiếng cười có cả tiếng chê trách, lên án sự dốt nát của một tầng lớp người trong xã hội phong kiến xưa.

Truyện cười là một thể loại văn học dân gian lâu đời, thường được truyền miệng từ người này qua người khác, từ thế hệ này qua thế hệ khác, mang tính hài hước, giải

trí nhưng lại có hàm ý sâu cay, thường phê phán những hiện tượng trái tự nhiên, mâu thuẫn, đối lập với chuẩn mực xã hội. Một truyện cười thành công là vừa gây được tiếng cười, vừa khiến độc giả suy nghĩ về cách đối nhân xử thế, lối sống sao cho đúng đắn, phù hợp với quy tắc ứng xử. Trong truyện "Tam đại con gà", tiếng cười được tạo nên bởi hiện tượng đi ngược với tự nhiên, mâu thuẫn trong tình huống truyện và sự ngu dốt còn tỏ ra mình tài giỏi, giấu dốt của nhân vật. Câu chuyện kể về một anh học trò dốt nát nhưng cũng đua đòi làm thầy, không biết chữ nên khi dạy sai bị gia chủ vện vẹo, anh ta đã đáp trả bằng câu nói vừa bộc lộ hết cái dốt của mình, vừa nực cười, lố bịch. Một xã hội kịch côm, lố lăng, lừa đảo lẫn nhau mang đến tiếng cười sâu cay cho người đọc.

Tiếng cười của truyện được bộc lộ trong mâu thuẫn tình huống và nhân vật. Một xã hội mà kẻ dốt đặc cán mai lại được tôn làm "thầy" dạy chữ cho trẻ con, đi đâu cũng huênh hoang khoe mình hay chữ. Thậm chí lố bịch hơn nữa là lại có người tin rằng anh này hay chữ thật để mời về dạy cho con mình. Tình huống truyện được xây dựng rất khéo léo khi để nhân vật tự bộc lộ tính cách của mình. Khi gặp chữ "kê" nghĩa là "gà", vì có quá nhiều nét chữ phức tạp nên anh chàng không biết là chữ gì, lại bị học trò hỏi gấp nên đành liều tặc lưỡi trả lời rằng, "Dù đi là con dù đi". Đây là một câu nói hoàn toàn vô nghĩa do anh chàng bịa ra trong lúc túng quẫn, cho thấy anh này là một kẻ thiếu kiến thức sách vở, không có trình độ sư phạm. Tuy nhiên, cái kịch côm ở đây nằm ở chỗ, anh này tuy dốt chữ nhưng lại rất khôn lỏi, biết dẫn học trò nói khe khẽ thôi kéo gia chủ nghe thấy. Tức cười hơn cả là việc thấp hương xin thổ công để xem mình dạy có đúng "dù đi là con dù đi" hay không. Một kẻ dốt nát đỉnh điểm, mê tín đã bộc lộ tất cả qua chuỗi những suy nghĩ, hành động của nhân vật, dốt nát cả về học vấn, kiến thức đến luân thường đạo lý trong đời sống. Chẳng có gia tiên, thổ công nào có thể giúp anh ta xác nhận đúng chữ kia là "dù đi là con dù đi", niềm tin mơ hồ vào thế lực siêu nhiên, xin đồng tiền đài ba lần khiến tiếng cười bật ra một cách tự nhiên, sáng khoái trước sự "đã ngu còn giấu dốt" của anh học trò.

Tiếng cười được xây dựng theo tình huống truyện nối tiếp và linh hoạt cùng nhân vật chính mang bản chất ngu dốt, lố bịch. Xin được đồng tiền đài, anh chàng ung dung và tự tin nhân lên gấp bội. Không còn cần dặn trẻ con nói nhỏ, đọc bé, anh này huênh hoang đọc rõ to, trẻ con thì gào lên nhắc lại "dù đi là con dù đi". Một bức tranh tổ hợp của sự kịch côm. Trong xã hội phong kiến, hình ảnh thầy đồ ngồi trên phản, trẻ con ê a nhại lại bên dưới luôn được coi là chuẩn mực, hay chữ. Nhưng xét trên thực tế, đó chỉ là cách học vẹt vô bổ, đến ngay cả bản thân thầy đồ cũng chưa chắc có thật sự là người tài giỏi, biết chữ hay không. Sự dốt nát truyền từ đời này sang đời khác. Khi bị gia chủ hỏi về chữ "kê", chàng học trò không hề nhận thức về sự yếu kém của mình mà còn đổ tội "thổ công nhà nó cũng dốt nữa" khiến tiếng cười ngày càng thêm sâu cay. Tư duy hạn hẹp, niềm tin vô cơ sở vào

thế giới tâm linh, anh chàng hoàn toàn có thể đi hỏi những người quen thân về chữ "kê", nhưng bản tính sĩ diện hão không cho anh ta làm vậy, luôn tự nhận mình tài giỏi, hay chữ. Chính cái tính sĩ diện hão ấy đã dẫn đến câu chống chế cuối truyện, đầy tiếng cười lên tới đỉnh điểm. "Tôi vẫn biết đây là chữ kê, mà kê nghĩa là gà. Tôi muốn dạy cho cháu đến tam đại con gà: Dù dĩ là con dù dì/ Dù dì là chị con công/ Con công là ông con gà". Bản chất ngu dốt lại còn sĩ đời, khôn vặt, lấp liếm, phải chăng, câu chuyện không chỉ đơn thuần gây cười cho độc giả mà còn là lời lên án thẳng thừng và sâu cay với đại bộ phận "thầy đồ" đương thời. Tiếng cười thốt ra sau những suy nghĩ sâu sắc về nghề giáo trong xã hội xưa, xã hội trào phúng và nực cười. Cái đặc sắc là ở chỗ, tiếng cười khiến độc giả phải ngẫm, phải nghĩ, phải hiểu thì mới có thể cười, và ẩn sau nụ cười trào phúng ấy là sự băn khoăn về cuộc đời, xã hội và con người lúc bấy giờ.

Câu chuyện được xây dựng ngắn gọn, dễ đọc, dễ nhớ, dễ tiếp thu, yếu tố gây cười liên tục xuất hiện đã tạo nên tiếng cười vừa trào phúng vừa sâu cay. Những tác giả dân gian đã rất thành công trong việc khai thác chất liệu dân gian, chất liệu đời thường cùng sự cường điệu hóa, ngoa dụ hóa, xây dựng nhân vật hệ thống, bài bản cốt làm nổi bật chính bản chất tức cười của nhân vật đó. Tác phẩm đã đả kích thói hư tật xấu sĩ diện và giấu dốt của một cá nhân nói riêng và phần lớn những kẻ biết tí chữ lúc bấy giờ, tính khoe khoang, ảo tưởng cũng đã và đang tồn tại trong xã hội ngày nay. Tiếng cười đặt ra những suy nghĩ và trăn trở cho người đọc về lẽ sống và thói đời, khuyên con người ta nên không ngừng học hỏi, không giấu dốt để bản thân có khả năng tự tiến bộ.